

Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda
Tartu mnt 16, 10117 Tallinn
Avalik-õiguslik juriidiline isik
Registrikood 74002523

KOHTUTÄITURITE JA PANKROTIHALDURITE
KOJA EESTSEISUSE EELARVEAASTA
TEGEVUSARUANNE JA MAJANDUSAASTA
ARUANNE 2021

Majandusaasta algus
01.01.2021

Majandusaasta lõpp
31.12.2021

Põhitegevusala

06100 – Muud üldised valitsussektori teenused

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	23
Eestseisuse deklaratsioon	23
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE PÕHIARUANDED	24
Bilanss	24
Tulemiaruanne (skeem 1)	26
Rahavoogude aruanne	27
Kapitali aruanne	27
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	
Lisa 1 Aastaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamise alused	28
Lisa 2 Raha	29
Lisa 3 Ostjatelt laekumata arved/laekumata liikmemaks	29
Lisa 4 Viitlaekumised liikmetelt	29
Lisa 5 Ettemaksed hankijatele	29
Lisa 6 Maksukohustused	29
Lisa 7 Viitvõlad	29
Lisa 8 Lühiajalised eraldised ja tulevaste perioodide kulud	30
Lisa 9 Mitmesugused tegevuskulud tulemiaruanDES	30
Lisa 10 Tööjõukulud	31
Lisa 11 Omakapital	31
Lisa 12 Pooleliolevatest kohtuvaidlustest tekkivad kohustused	31

TEGEVUSARUANNE

I ÜLDINE ÜLEVAADE KOJA TEGEVUSEST 2021. AASTAL

Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda (edaspidi Koda) on avalik-õiguslik juriidiline isik, mille liikmeteks on kõik kohtutäiturid ja pankrotihaldurina tegutsemise õigust omavad isikud (edaspidi pankrotihaldurid). 31.12.2021 seisuga oli Koja liikmeks 39 kohtutäiturit ja 69 pankrotihaldurit (neist 4 pankrotihalduri tegevus oli peatatud).

Kehtivast õiguskorrast tulenevalt oli Koja ülesannete realiseerimise aluseks eelkõige kohtutäituri seaduses, pankrotiseaduses, täitemenetluse seadustikus ning ameti- ja kutsekogu otsustes sätestatu ning eelnevast tulenevalt ka Koja eestseisuse, ameti- ja kutsekogu juhataste otsuste ning teiste Koja organite otsuste täitmise korraldamine.

Koja kõrgeimad organid on ametikogu, kutsekogu ning eestseisus.

Korraline ameti- ja kutsekogu koosolek toimus 31. märtsil 2021. aastal. Korraline ameti- ja kutsekogu kinnitas eestseisuse 2020. eelarveaasta tegevusaruande ja 2020. majandusaasta aruande, valis Koja aukohtule täiendavad liikmed, muutis Koja põhikirja, head ametitava ja head kutsetava ning tegi muudatused ametikogu ja kutsekogu liikmemaksu arvestamise alustes.

Koja eestseisus kinnitas 29.01.2021 Koja 2021. aasta töökava, mis oli üheks aluseks Koja ja tema institutsioonide tegevuste korraldamisel. Aktiivselt tegid tööd Koja kõik organid ja teised Koja institutsioonid – eestseisus, ameti- ja kutsekogu juhatus, aukohus, eksamikomisjon, revisjonikomisjon, arengu- ja õiguskomisjon, samuti meediatöögrupp ja infoturbe töögrupp. Vastavalt pädevusele on Koja kantselei oma ülesanded täitnud Koja tegevuse korraldamisel ja Koja organite teenindamisel.

Eestseisus on Koja juhtorgan, kes juhib ja planeerib Koja tegevust ning korraldab Koja raamatupidamist ja muud aruandlust. Koja eestseisus on 7-liikmeline, koosseisus: esimees, aseesimees ja viis liiget. Kehtivast õiguskorrast ja Koja organite otsustest tulenevate ülesannete täitmiseks käis eestseisus 2021. aastal koos 12 korral (seaduse kohaselt peab eestseisus pidama koosolekuid vähemalt ühe korra kvartalis). Eestseisuse ja teiste organite koosolekute protokollid on kättesaadavad Koja intranetis. Olulisemateks eestseisuse koosolekute päevakordi läbivateks teemadeks olid Koja ja tema organite tegevuse kavandamine, õigusloome (sh pankrotiseaduse, kohtutäituriseaduse, täitemenetluse seadustiku, perekonnaseaduse muutmise eelnõude) analüüsimine, Koja eelarve ja finantseerimise küsimused, Koja täiendusõppe küsimused, Kojasisese töö korraldamine ja teised Koja tegevuse ning arengu jaoks olulised teemad. Koja eestseisus valis 29. jaanuaril 2021 Koja esimeheks Terje Eipre ja aseesimeheks Katrin Velleti.

Regulaarselt on toimunud ametikogu ja kutsekogu juhataste koosolekud. Teised Koja organid ning eestseisuse poolt loodud Koja toimkonnad ja töörühmad on toiminud arvestades nende ülesandeid ja pidanud oma koosolekuid vastavalt vajadusele. Koja esimees andis välja 26 korraldust. Koja organid, Koja kantselei ja muud Koja institutsioonid on oma ülesannetega valdavalt hästi toime tulnud. Koja kantslerina töötab alates 2. augustist 2021 Helen Rives.

2013. aastast haldab Koda kohtutäiturite ja pankrotihaldurite elektrooniliste enampakkumiste oksjonikeskkonda www.oksjonikeskus.ee. 2021. aasta jooksul korraldati elektrooniliste

enampakkumiste oksjonikeskkonna vahendusel elektroonilisi enampakkumisi või avaldati muul viisil korraldatava enampakkumise või müügi kuulutusi 6743 korral.

2018. aastal moodustati kohtutäituri seaduses jõustunud muudatuse alusel vaidluste kohtuvälise lahendamise organina Koja vahekohtu pädevuses on poolte kokkuleppel menetleda rahalisi nõudeid. 2021. aastal ühtegi vahekohtumenetlust läbi ei viidud.

2021. aastal lisandus Kojale uus ülesanne – TMS § 71² lg 1 p 6 alusel korraldada elatisvõlgnike valdusest ära võetud sõidukite teisaldamise ja hoiu teenuse osutaja hange. Hankeleping sõlmiti OÜ Aiprosega.

Koja ametikogu jätkas täitemenetluse infotehnoloogilise lahenduse TAP AIS2 arendamist oksjonikeskkonna infosüsteemi TAP AIS juurde. Aasta jooksul siirdati seni Täitise infosüsteemis menetletud täiteasjade andmed üle infosüsteemi TAP AIS2 ja Täitis võeti aktiivsest kasutusest maha. Juunis võttis Koda Registrite ja Infosüsteemide Keskuselt (RIK) üle täitemenetluse infosüsteemide kasutajatoe osutamise ülesande ning aasta teises pooles toimus intensiivne töö täitemenetluse infosüsteemi e-Täitur majutuse ning hooldus- ja arendusteenuse ümberkorraldamisega. Kummagi teenuse osutamiseks hankis Koda uued lepingupartnerid. Töömahtude olulise suurenemise tõttu IT-valdkonnas võttis ametikogu Koja kantseleisse aasta jooksul tööle kaks täiendavat töötajat.

Koda on pidanud valdkonna õigusloomes osalemist üheks olulisemaks tegevuseks ning tulenevalt eelnevast on nii Koja eestseisus, ameti- ja kutsekogu juhatus, kantselei kui ka Koja arengu- ja õiguskomisjon pingutanud selle nimel väga palju. Valdavateks teemadeks füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse eelnõu, äriregistri seaduse eelnõu, perekonnaseaduse muutmise seaduse, perehüvitiste seaduse muutmise eelnõu analüüs ja seisukohtade kujundamine.

Koja kutsekogu juhatus kiitis 13. mail 2021 ja ametikogu juhatus 19. mail 2021 heaks vastavalt pankrotihalduri ja kohtutäituri kutse- või ametitegevusega rahapesu ja terrorismi rahastamisega seotud riskide hinnangu ning maandamise ja juhtimise protseduurireeglite ja sisekontrollieeskirja eelnõu. Eelnõud esitati vastavalt pankrotihalduritele ja kohtutäituritele ettepanekuga kehtestada need enda büroos.

Vastavalt kavandatule olid Koja olulisemateks tegevusteks 2021. aastal:

1. Koja aktiivne osalemine õigusloome valdkonna väljaarendamisel ja õiguse rakendamise praktika (sh nõuete täitmise aegumise rakendamine) analüüsimisel;
2. Maksejõuetusõiguse revisjoni II etapi protsessis osalemine;
3. E-Täituri ja TAP AIS2 infosüsteemi arendamise, ümberkorraldamise ning andmesiidriga seonduv;
4. Kohtutäiturite ja pankrotihaldurite elektroonilise enampakkumiste oksjonikeskkonna haldamine ja arendamine;
5. Riigi registritele juurdepääsuvõimaluste laiendamine, infoturbekorralduse rakendamine ja selle seire;
6. Koja liikmetele täienduskoolituse ja praktikumide korraldamine;
7. Koja liikmetele pandud täiendusõppekohustuse täitmise hindamise läbiviimine;
8. Koja eksamite korraldamine;
9. Kojasiseste organisatsiooniliste küsimuste, sh kantselei struktuuri ja personali muudatused, lahendamine;
10. Koja avalike suhete edendamine.

Koda korraldas 2021. aastal ametist tagandatud kohtutäitur Arvi Pingi täiteasjade üleandmise kohtutäitur Risto Sepale.

Koja kohtuvaidluste ülevaade.

Mitmed varasemad kohtumenetlused Koja vastu esitatud nõuete küsimuses lõppesid 2021. aastal. Haldusasjas 3-18-853 ametikogu liikme Oksana Kutšmei nõudes Koja vastu tegi Tallinna Halduskohus 22.01.2021 otsuse, millega lõpetas haldusaja menetluse seoses poolte vahel kompromissi saavutamise. Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda kohustus kompromissi kohaselt Tartu kohtutäitur Oksana Kutšmeile tagasi maksta ajavahemike 02.02.2015-31.12.2015 ja 01.03.2016-04.03.2016 eest alusetult nõutud ja saadud kohtutäituri liikmemaksu summad kogusummas 18559,31 eurot ja täiendavalt maksta eelnimetatud ajaperioodide eest alusetult saadud kohtutäituri liikmemaksu summadel intressi arvestatuna 20.01.2021 seisuga kogusummas 6003,86 eurot ning sellele lisanduvat iga 20.01.2021-le järgneva kalendripäeva eest tasumata põhivõla summalt täiendavalt intressi Riigivastutuse seaduse § 23 p-s 1 sätestatud määras 6 % aastas. Menetluskulud jäid kummagi poole kanda.

Tsiviilasjas 2-19-17383 PAO Bank Sankt-Peterburg Koja ja Eesti Vabariigi (Justiitsministeeriumi kaudu) vastu esitatud nõuete osas ametist tagandatud kohtutäitur Urmas Tärno ametitegevusega tekitatud kahju nõudes tegi Harju Maakohus 18.06.2021 otsuse, millega rahuldas PAO Bank Sankt-Peterburg hagi Koja ja Eesti Vabariigi (Justiitsministeeriumi kaudu) vastu osaliselt ning mõistis kostjatelt hageja kasuks välja põhinõude 149 415,65 eurot ja kohtueelsed õigusabikulud 1288,70 eurot, kokku 150 704,35 eurot ja lisaks viivise õigusabikulude hüvitiselt 1288,70 eurot alates 07.11.2019 kuni kohase täitmiseni VÕS § 113 lg-s 1 sätestatud määras. Kohtuotsus tuli täita esmalt Kojal ja juhul, kui kohtuotsust ei õnnestu Koja suhtes täita kahe kuu jooksul pärast kohtuotsuse jõustumist, tuleb kohtuotsust täita Eesti Vabariigi suhtes osas, milles kohtuotsust ei õnnestunud täita. Menetluskuludest jättis Harju Maakohus 30% ulatuses PAO Bank Sankt-Peterburg ning 70% ulatuses solidaarselt Koja ning Eesti Vabariigi (Justiitsministeeriumi kaudu) kanda. Kohtuotsusele esitasid apellatsioonikaebuse kõik menetlusosalised. Tsiviilasja menetlemine jätkus Tallinna Ringkonnakohtus.

Tallinna Halduskohus võttis 4.05.2021 kohtumäärusega menetluse Kiur Põllu kaebuse Koja kutsekogu 31.03.2021 otsuse nr 6 punkti 1 tühistamiseks osas, millega kehtestati isikule, kelle õigus pankrotihaldurina on peatatud liikmemaksu suuruseks 30 eurot kuus.

Koja eelarve.

Koja eelarvet on täidetud vastavalt kehtivale õiguskorrale ja tagatud eelarve distsipliin. Järjepidevalt on jälgitud liikmemaksude laekumisi, vajadusel motiveeritud võlgnikke võlgu tasuma. Liikmemaksu maksmise distsipliin on üldiselt hea. Siiski on üksikute liikmetega olnud probleeme õigeaegse aruannete esitamise ja liikmemaksu tasumisega. Olukorra parandamiseks on saadetud meeldetuletusi. Maksekäsu kiirmenetluse algatamise vajadust liikmemaksu võlgnevuse sissenõudmiseks 2021. aastal ei olnud.

Justiitsminister kehtestas määrusega „Kohtutäiturimäärustik“ §-ga 11¹ Koja liikmemaksu suuruseks ametikogu liikmele viis protsenti kohtutäituri ametitegevuse pealt laekunud kohtutäituri tasust. Ametikogu ja kutsekogu kehtestasid liikmemaksu vastavas kogus liikmeks oleku peatanud isikutele.

Ametikogu üksikosa tuludena kavandati 2021. aasta eelarves laekumisi liikmemaksust 768 000 eurot, tegelikult esitati liikmemaksu arveid summas 786 461,80 eurot. Kutsekogu üksikosa eelarve tuludena kavandati laekumisi liikmemaksust 95 200,00 eurot (kassaline täitmine 98 169,99 eurot, sh igakuise arvestuse alusel laekus 69 420,00 eurot ning juurdemaksena 2020. aasta eest 28 749,99 eurot). Kokku arvestati 2021. aasta eest eelarve kutsekogu üksikossa liikmemaksu 98 301,98 eurot (millest igakuise arvestuse alusel laekus 69 420,00 eurot ning juurdemaksena 2021. aasta eest 28 881,98 eurot).

Koja tegevust korraldati kooskõlas kinnitatud eelarvega. Koja eelarve üksikosade kulud täideti kinnitatud mahu piires, samuti täideti ettenähtud ulatuses Koja eelarve ühisosa. Vastavalt kehtivale õiguskorrale ja Koja eelarvele toimusid kulutused nii Koja ühisosas kui ka ameti- ja kutsekogu üksikosades. 2021. aastal töötas Kojas töölepingu alusel keskmiselt 6 koosseisulist töötajat, kelle palgafond koos sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksetega oli kokku 232 577,49 eurot. Muid personalikuluseid ei olnud. Koja töötajate ametijuhendid on avaldatud Koja veebis.

Riigieelarvest eraldatud toetuse arvelt maksis Koda 2021. aastal kohtutäituritele kohtutäituri seaduse § 37¹ alusel välisriigist laekuva elatise vahendamise tasu 8 211,60 eurot.

Aktiivne oli Koja meediasuhtlus. Leiti mitmeid võimalusi täite- ja pankrotimenetlusega seonduvate teemade tõstatamiseks meediakanalites, samuti menetlusosaliste meedias tõstatatud küsimuste selgitamiseks.

Koja organid ja teised Koja institutsioonid jätkavad oma tegevust Koja ees seisvate ülesannete lahendamiseks ning Koja arendamiseks.

II ÜLEVAADE KOJA 2021. AASTA TEGEVUST ISELOOMUSTATAVATEST OLULISEMADEST VALDKONDADEST

1. Hea ameti- ja kutsetava rakendamine

Koja aukohtusse jõudis 2021. aastal kokku kümme kaebust, millest kolmel juhul pidas aukohus vajalikuks aukohtumenetluse algatamist, kahel juhul alustati aukohtumenetlus kaebuse esitamisega Justiitsministeeriumi kaudu, viiel juhul aukohtumenetlust ei alustatud ja ühel juhul aukohus 2021. aasta lõpuks otsust ei teinud.

17.12.2020 esitas Justiitsministeerium Koja aukohtule aukohtumenetluse läbiviimiseks kaebuse kohtutäiturini ametitegevuse suhtes. Aukohus uuris kaebuses kahte aspekti:

- a) kas võlgniku vara müük ajal, mil võlgniku ja sissenõudja vahel oli sõlmitud kohtulik kompromiss ning kohtutäituri tegevuse peale oli esitatud kaebus, oli mõistlikult põhjendatud, sh heast usust kantud valik;
- b) kas kohtutäituri otsused täitemenetluses viitavad sissenõudja huvide võimalikule eelistamisele.

Aukohus märkis, et kui kohtutäiturile esitatakse formaalsetele nõuetele vastav täitedokument, on ta kohustatud selle ja sissenõudja avalduse alusel algatama täitemenetluse. Kohtutäituril ei ole õigust kontrollida täitedokumendi sisu õiguspärasust (Riigikohtu lahendi nr 3-2-1-119-02 punkt 8). Aukohus leidis, et kaebaja ning ka Justiitsministeerium pidasid erinevalt kohtutäituri täitedokumendiks kohtulikku kompromissi, mille kinnitas 27.11.2017 kohus. Kohtutäitur on tõendanud, et täitedokumendiks oli Tallinna notar Robert Kimmeli 14.10.2015

notariaalne dokument. Aukohus jäi seisukohale, et kohtutäitur tegutses kaebaja korteriomandi enampakkumist läbi viies vastavuses kehtiva õigusega tuginedes kehtivale täitedokumendile ning sissenõudja avaldusele. Aukohus viitas, et kohtutäituri antud vastuse kohaselt oli täiteasjaga ühinenud veel teisigi sissenõudjaid. TMS § 149 lg 2 sätestab: „Menetlusega ühinenud sissenõudjal on samad õigused kui sissenõudjal, kelle avalduse alusel kinnisasi arestiti, kui seadusest ei tulene teisiti.“ Seega ei oleks ka enampakkumise käigus sõlmitud kokkulepe vaid ühe sissenõudjaga olnud õiguslikuks aluseks korteriomandi enampakkumise lõpetamiseks enne tähtaega.

Koja aukohus tegi 15.03.2021 otsuse, millega lõpetas aukohtumenetluse seoses rikkumise puudumisega.

3.03.2021 otsustas Koja aukohus algatada Koja ametikogu juhatus 10.02.2021 ettepaneku alusel aukohtumenetluse kohtutäituri ametitegevuse suhtes, kuna kohtutäitur ei ole täitnud Kohtutäituri ja Pankrotihaldurite Koja eestseisuse otsust esitada kaalutlusotsused, millega kohtutäitur on otsustanud tagastada võitjale elektroonilise enampakkumise ID47075 (täiteasi 027/2018/23) ja kaheksa täiteasjades 027/2020/378, 027/2019/1490 ja 027/2019/924 suuliselt korraldatud enampakkumise võitja makstud tagatisraha. Aukohus juhtis kohtutäituri tähelepanu minetusele, et kohtutäitur ei ole teinud kaalutlusotsuseid, millega kannab ostuhinna tasumata jätmise tõttu nurjunud enampakkumise korral võitjale makstud tagatisraha tagasi. Aukohus viitas Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 21.06.2019 otsusele 5-19-28, mille kohaselt on kohtutäituri täitemenetluses toimunud enampakkumisel osalenu tasutud tagatisraha tagastamise üle otsustamisel kaalutlusõigus küsimuses, millises ulatuses tuleb tagatisraha tagastada selle tasunud isikule ning millises kanda Kohtutäituri ja Pankrotihaldurite Koja eelarve ühisossa. Riigikohus sedastab lahendi punktis 81: „Seega on tagatisraha täies ulatuses tagastamata jätmise ostjate distsiplineerimise eesmärgi saavutamiseks vajalik.“, punktis 88: „Kokkuvõtlikult ei pea põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium PS §-ga 32 kooskõlas olevaks regulatsiooni, mis tagatisraha tagastamata jätmise otsustamisel TMS § 100 lõike 4 teise lause alusel ei võimalda mingil juhul arvesse võtta tagastamata jääva tagatisraha suurust, enampakkumise nurjumise või muid asjas tähtsaid objektiivseid või subjektiivseid asjaolusid või ei kehtesta tagastamata jäetava tagatisraha suurusele ülempiiri.“ ja punktis 92: „Seega tuleb see, kas praeguse otsuse punktis 88 nimetatud asjaolud esinesid praeguse põhiseaduslikkuse järelevalve asja aluseks olevas tsiviilasjas, kindlaks teha tagatisraha tagastamise üle otsustaval kohtutäituri, kelle vastav otsus on tsiviilkohtumenetluse korras kontrollitav.“ Aukohus märkis, et TMS § 100 lg 4 teist lauset ei ole muudetud ega seatud ka muul viisil enampakkumise võitnud, kuid ostuhinna tasumata jätnud isikult nõutavale summale ülempiiri. Aukohtu seisukohalt on jätkuvalt kehtiv TMS § 100 lg 4 teine lause: „Tema makstud tagatisraha ei tagastata ja see kantakse koja eelarve ühisossa.“ Riigikohtu lahendi kohaselt ei tule kohtutäituri mitte lähtuda vaikumisi eeldusest, et võitja makstud tagatisraha tuleb ilma otsuseta talle tagastada, vaid kohtutäitur peab tegema kaalutlusotsuse, kui suures ulatuses ta jätab tagatisraha tagastamata, ning vastav otsus peab olema tsiviilkohtumenetluse korras kontrollitav. Aukohus ei tuvastanud kohtutäituri tegevuse tagajärjel tekkinud konkreetset varalist või mittevaralist kahju. Problemaatiline võib olla olukord, kus kohtutäitur tagastab ostuhinna tasumata jätmise tõttu nurjunud enampakkumise võitjale tagatisraha ilma kaalutlusotsuseta muutes seeläbi võimatuks kontrollida kohtutäituri erapooletust antud asjas. Tagatisraha kaalutlusotsuseta tagastamine, mida kohtutäitur peab õigustatuks, võib viia selleni, et kohtutäitur võib sattuda tahtlikult või tahtmatult võimalikesse täitemenetlust ebaseaduslikult mõjutavatesse skeemidesse.

Koja Aukohus tegi 28.05.2021 otsuse, millega luges tuvastatuks kohtutäituri poolt süüliselt oma ametitegevuses hea ametitava § 21 lg 1 ja § 23 lg 3 rikkumise ja määras talle distsiplinaarkaristuseks rahatrahvi summas 64 eurot.

4.03.2021 otsustas Koja aukohus algatada Koja ametikogu juhatuse 10.02.2021 ettepaneku alusel aukohtumenetluse kohtutäiturii ametitegevuse suhtes, kuna avalduse kohaselt tõstis kohtutäitur täitemenetluse raames 23.05.2017 avaldaja venna välja pere koduks aastakümneid olnud korterist ja hoiustas kogu korteris olnud vara, sh ka avaldaja ja avaldaja venna kaasomandis oleva vara. Kohtutäitur ei ole andnud avaldajale informatsiooni vara koosseisu, staatuse ja saatuse kohta ega võimalust maksta ära venna võlad, et vara kohtutäituri valdusest kätte saada. Vastavaid andmeid ei ole kohtutäitur andnud ka kohtu poolt määratud vara hooldajale. Avaldaja 19.06.2019 e-kirjale vastas kohtutäitur 15.12.2019. Avaldaja märkis, et kohtutäituril on selgitamiskohustus ning avaldaja tavalise inimesena ei pruugi kõiki juriidilisi nüansse teada ning aru saada, kuid viisakalt võiks siiski olla ning mitte vaid üleolevaid nappe vastuseid anda. Aukohus asus seisukohale, et kohtutäitur peab olema võimeline tagantjärele tõendama, et on avaldajaga suhelnud ja temale vastuse õigeaegselt andnud. Kui kirjalikule avaldusele antakse vastus telefoni teel, on kohtutäituril otstarbekas saata avaldajale kirjalik vastus, milles viitab telefoni teel antud sisulisele vastusele. Avaldajale tuleb anda ka sisuline vastus, milles kohtutäitur selgitab ja põhjendab menetlusliku teabe väljastamisest keeldumist. Avaldaja küsitud teave vara enampakkumiste toimumisaegade kohta on aga avalik teave ning sellele teabesoovile oleks kohtutäitur pidanud andma sisulise vastuse, kasvõi viitega väljaandele „Ametlikud Teadaanded“, kust avaldaja oleks saanud teda huvitavate varade enampakkumiste teated ise üles otsida. Aukohus leidis, et hea ametitava rikkumisel ei ole vabandatavaid ega süülisust välistavaid asjaolusid osas, mis puudutab avaldaja 19.06.2019 avaldusele vastuse andmata jätmist MSVS § 5 lg 8 ja § 6 sätestatud nõuete kohaselt.

Aukohus tegi 28.05.2021 otsuse, millega luges tuvastatuks kohtutäituri poolt süüliselt oma ametitegevuses märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse § 5 lg 8, hea ametitava § 4 lg 2 ja § 8 tulenevate kohustuste rikkumise ja karistas kohtutäiturit noomitusega kohtutäiturile esitatud avaldusele vastamise tähtaegadest ja vastamise viisi nõuetest kinni pidamata jätmise osas.

14.06.2021 otsustas Koja aukohus algatada Koja ametikogu juhatuse 19.05.2021 ettepaneku alusel aukohtumenetluse kohtutäiturii ametitegevuse suhtes, kuna avalduse kohaselt ei lubanud kohtutäitur avaldajat kohtutäiturile esitatud kaebuse läbivaatamisele ning käitus avaldajaga jämedalt. Aukohus märkis, et täitemenetluse seadustiku § 217 lõike 3 kohaselt vaatab kohtutäitur kaebuse oma ametitegevuse peale läbi menetlusosaliste osavõtul 15 päeva jooksul ja teeb läbivaatamisest arvates 10 päeva jooksul otsuse. Samas on Covid-19 haigestumise juhtumite ja selle leviku aeg seadnud kohtutäituri bürood keerulisse olukorda, kus tuleb ühelt poolt täita seadust ja avaliku võimu teostajana peavad kohtutäiturid seda eriti täpselt järgima. Valitsus on kehtestanud Covid-19 leviku tõkestamiseks küll mitmeid piiranguid, kuid eriolukorda pole enam välja kuulutanud ega ole valitsus teinud ka ettepanekuid, kuidas seaduse tasemel selliseid menetlusosaliste õigusi täitemenetluses tagada. Kohtutäiturid vaatamata sellele, et nad on avaliku võimu kandja rollis, ei saa panna enda ja oma büroo töötajate elu ja tervist ohtu, mida võib põhjustada kokkupuude Covid-19 põdeva isikuga. Olukorras, kus enamik kohtutäitureist asuvad väikestes büroodes, kus on raske säilitada piisavat distantsi klientide ja büroo töötajate vahel, on kohtutäiturid olnud sunnitud bürood sulgema ja leidma veebipõhised lahendused klientide vastuvõtuks. Aukohus leiab, et kohtutäitur oleks võinud menetlusosalisele pakkuda võimalust osaleda kaebuse läbivaatamisel veebipõhiselt, kas videokõne või mõne muu tehnilise võimalusena. Ka jättis kohtutäitur menetlusosalisele selgitamata, et kaebuse läbivaatamist tema poolt määratud

kuupäeval kohapeal füüsiliselt kohal viibimisega ei toimu. Sellega tekitas kohtutäitur olukorra, millest võlgnik väljus nõrdinuna.

Aukohus otsustas 12.08.2021 otsusega lõpetada aukohtumenetluse kohtutäituri ametitegevuse suhtes distsiplinaarkaristust määramata ning teha ettekirjutus hoiduda tulevikus täitemenetluses menetlusosaliste õiguste rikkumisest.

1.06.2021 otsustas Koja aukohus lugeda alगतatuks aukohtumenetlus Justiitsministeeriumi kaudu esitatud kaebuses kohtutäituri ametitegevuse suhtes, mille kohaselt tema menetletud täiteasjas nr 066/2021/1056 on kohtutäitur müünud võlgniku kinnistu enampakkumisel, olles eelnevalt iseendale esitanud mitmed avaldused teiste tema menetluses olevate täiteasjade sissenõudjate nimel täiteasja sundtäitmisega ühinemiseks. Samuti on kohtutäitur ühinenud kõnesoleva sundtäitmisega enda kulunõuetega, sh põhitasudega. 10.05.2021 jaotuskava kohaselt on kohtutäitur jaotanud kinnisvara müügist saadud tulemi 42 000 eurot selliselt, et rahuldamist on leidnud ka tema neli põhitasu nõuet täiteasjades 066/2021/1056, 066/2020/2482, 066/2020/2890 ja 066/2020/1262 kokku summas 4047,41 eurot. Jaotuskavast ei nähtu, et kohtutäitur oleks nõudnud põhitasu summeeritult, st ühendatud nõuetelt kokku ühe summana vastavalt põhitasu tabelile. Hüpoteegi realiseemise täiteasjas oli kohtutäituri põhitasuks 2520 eurot. Riigikohtu lahenditest (nt 3-2-1-108-15, 3-2-1-164-13) tuleneb keeld TMS § 149 alusel menetlusega ühinemisel nõuda põhitasu kaks korda. Aukohus märkis, et Harju Maakohus oma jõustunud otsuses nr 2-17-3120 tõlgendas Riigikohtu lahendit nr 3-2-1-164-13 selliselt, et on õiguspärane, kui kohtutäitur näeb jaotuskavas endale põhitasu maksmise ühinenud täiteasjas nõude rahuldamise eest. See kohtuotsus kinnitab, et ühinenud täiteasjas tasu määramisel on õigusakte võimalik tõlgendada erineval viisil. Aukohus leidis, et kuna seadusandja pole pärast selle Riigikohtu lahendi tegemist täitemenetluse seadustikus ja kohtutäituri seaduses eelpoolviidatud täpsustusi teinud, siis seetõttu võivadki erinevad kohtutäiturid kohtutäituri tasude võtmist täitemenetlusega ühinemise korral kohtutäituri tasu arvutamisel teha erinevaid otsuseid. Aukohus leiab, et kohtutäituri tasu otsustamiseks ja tasu väljamaksmiseks peab seadus (ainult seadus saab tasud määrata) olema selge ja üheselt mõistetav igale menetlusosalisele.

Aukohus otsustas 17.08.2021 otsusega lõpetada menetlus kohtutäituri ametitegevuse suhtes distsiplinaarkaristust määramata.

29.11.2021 esitas Justiitsministeerium Koja aukohtule aukohtumenetluse läbiviimiseks kaebuse pankrotihalduri kutsetegevuse suhtes. Selles kaebuses ei jõudnud Koja aukohus 2021. aasta lõpuks seisukohta kujundada.

13.01.2021 otsustas Koja aukohus jätta alगतamata Koja kutsekogu juhatuse 18.12.2020 ettepaneku alusel aukohtumenetluse pankrotihalduri tegevuse suhtes. Aukohus leidis, et aukohus ei ole pädev avalduses taotletud kohaselt nõudma pankrotihaldurilt pankrotimenetluses vajalike menetlustoimingute teostamist ning kaebaja peaks probleemi käsitlemiseks pöörduma kas kaebusega kohtu poole või pankrotitoimkonna või võlausaldajate üldkoosoleku kokku kutsumiseks taotlusega pankrotihalduri poole. Aukohus leidis, et avalduses ette heidetud viivitamine lõpparuande esitamisega ei ole põhjendatud, kuna seaduses sätestatud tähtaeg ei olnud veel saabunud ning puudub alus arvata, et pankrotihaldur on toime pannud distsiplinaarsüüteo.

25.03.2021 otsustas Koja aukohus jätta alगतamata Koja ametikogu juhatuse 3.03.2021 ettepaneku alusel aukohtumenetluse kohtutäituri tegevuse suhtes. Aukohus leidis, et kaebuses esitatud asjaolud ja argumendid on õigusliku vaidluse esemeks, mille lahendamine ei kuulu Koja aukohtu pädevusse. Täitemenetluse seadustiku § 217 ja § 218 järgi tuleb täitemenetluse

osalisel esitada kaebus kohtutäituri otsuse või tegevuse peale täitedokumendi täitmisel või täitetoimingu tegemisest keeldumisel esmalt kohtutäiturile ja seejärel vajadusel kaebuse kohta tehtud kohtutäituri otsuse peale kohtule ning Koja aukohus ei ole kummalegi institutsioonile alternatiivseks kaebuste lahendamise organiks.

25.03.2021 otsustas Koja aukohus jätta algatamata Koja ametikogu juhatuse 3.03.2021 ettepaneku alusel aukohtumenetluse kohtutäituri tegevuse suhtes. Aukohus leidis, et kaebuse asjaolude kohaselt on avaldaja otsinud õiguskaitset kohtutäituri tegevusele erinevaid teisi kaebusi esitades, avaldaja subjektiivsete õiguste kaitse ei kuulu Koja aukohtu pädevusse. Täitemenetluse seadustiku § 217 ja § 218 järgi tuleb täitemenetluse osalisel esitada kaebus kohtutäituri otsuse või tegevuse peale täitedokumendi täitmisel või täitetoimingu tegemisest keeldumisel esmalt kohtutäiturile ja seejärel vajadusel kaebuse kohta tehtud kohtutäituri otsuse peale kohtule ning Koja aukohus ei ole kummalegi institutsioonile alternatiivseks kaebuste lahendamise organiks.

27.07.2021 otsustas Koja aukohus jätta algatamata Koja ametikogu juhatuse 16.06.2021 ettepaneku alusel aukohtumenetluse kohtutäituri tegevuse suhtes. Aukohus leidis, et kaebus oli emotsionaalne ja rajatud subjektiivsetele hinnangutele, samas on kohtutäituri roll lapsega suhtlemise korra kohtumääruste täitmisel väga keeruline. Leiti, et kohtutäitur ei ole oma tegevusega rikkunud head ametitava ning kaebajal tuleb oma õigusi teostada teistel alustel ja kohtulahendi muutmist taotleda kohtus.

24.08.2021 otsustas Koja aukohus jätta algatamata Koja ametikogu juhatuse 28.07.2021 ettepaneku alusel aukohtumenetluse kohtutäituri tegevuse suhtes. Aukohus leidis, et kuna kohtutäitur Kaire Põlts pole esitanud Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Kojale kohtutäituri seaduse § 10 lõike 1 punktis 2 sätestatuga kooskõlas olevat kindlustuslepingu ära kirja ega kindlustuspoliisi, siis tulenevalt kohtutäituri seaduse § 10 lõikest 5 tuleb ametikogu juhatusel peatada kohtutäituri ametivolitused. Kohtutäituri seaduse § 10 lg 5 ei võimalda mingit diskretsiooniruumi, vaid nõue ametikogu juhatusele peatada kohtutäituri ametivolitused on imperatiivne.

Menetluses alguses	2021	2021 algatatud menetlused	2021 lõpetatud menetlused	Menetluses lõpus	2021
1		5	5	1	

Aukohtu esimeheks on kohtutäitur Rocki Albert ja aseesimeheks pankrotihaldur Andrias Palmits.

Koja tegevuse üheks oluliseks osaks on hea ameti- ja kutsetava rakendamine. Hea ameti- ja kutsetava on kehtestanud korraline ameti- ja kutsekogu 4. märtsil 2011.

2. Õiguskorra analüüs ja asjakohaste ettepanekute tegemine

Kohtutäiturite ja pankrotihaldurite tegevuse õigusliku regulatsiooni analüüs ning ettepanekute tegemine õigusaktide muutmiseks ja täiendamiseks on olnud Koja üks põhilisi tegevusi, milles saavad kaasa rääkida kõik Koja liikmed ja organid.

Intensiivseimad ja enim Koja liikmete kaasamist leidnud arutelud toimusid seonduvalt perekonnaseaduse muutmise eelnõu, maksejõuetusõiguse revisjoni II etapi tulemusel

valminud eelnõude ning perelepitusseaduse eelnõu menetlemisega. Koda esitas ka omal algatusel Justiitsministeeriumile mitmeid ettepanekuid kehtiva õiguse täpsustamiseks.

Suure töö on õigusloome valdkonnas teinud Koja eestseisus, ametikogu juhatus, kutsekogu juhatus, arengu- ja õiguskomisjon, Koja kantselei ja mitmed Koja liikmed. Koja arengu- ja õiguskomisjoni esimees oli 2021. aastal Andres Hermet ja aseesimees Elin Vilippus.

Koja eestseisuse, ameti- ja kutsekogu juhatuste ning komisjonide ja töögruppide jaoks olid suuremad tööd, kus on antud arvamusi ja tehtud ettepanekuid, järgmised:

- 1) Arvamuse avaldamine täitemenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõule 315SE
Riigikogu õiguskomisjon andis 19.01.2021 Kojale teada võimalusest esitada ettepanekud täitemenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu 315SE kohta. Koda esitas Riigikogu õiguskomisjonile seisukoha 1.02.2021 ja täiendavad 5.02.2021 ja 19.02.2021. Koda taotles kohtutäituri tasumäärade tõstmist nõude täitmise aegumisega lõpetamise avalduste menetlemise eest. Koda tegi ettepaneku täpsustada nõude täitmise aegumisega lõpetamise avalduse menetlemise reegleid ning et avalduse menetlemine ei peata täitemenetlust. Koda taotles, et seadusega sätestataks ühemõtteliselt, et kohtutäitur võtab kuni poole põhitasu arvestamisel aluseks kehtivad tasumäärad. Koja ettepanekutega ei arvestatud. Riigikogu kiitis seadusemuudatused heaks 10.03.2021.
- 2) Ettepanekute esitamine maksejõuetusõiguse revisjoni II etapi eelnõudele
Justiitsministeerium esitas 11.02.2021 maksejõuetusõiguse revisjoni II etapi raames valminud eelnõud ettepanekute esitamiseks ja arutamiseks revisjoni komisjoni 14.01.2021 koosolekul. Koja kutsekogu juhatus esitas kirjalikud seisukohad 20.01.2021. Koja ettepanekud puudutasid usaldusisiku ja saneerimisnõustaja ning Koja suhete reguleerimist, usaldusisiku tasustamise garanteerimist, pankrotihalduritele kutsealase pangakonto võimaldamist. Lisaks tehti ettepanek täiendada pankrotiseadust nii, et ajutise halduri nimetamisel või pankroti väljakuulutamisel saab kohus vastavalt kas peatada või lõpetada ka kohtutäiturite poolt ametiteenusena läbiviidavad eraenampakkumised (analoogiliselt täitemenetluses toimuvaga, kus on täitedokumendiks reeglina jõustunud kohtulahend).
- 3) Arvamuse avaldamine füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse eelnõule
Justiitsministeerium esitas 8.03.2021 arvamuse avaldamiseks füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse eelnõu. Koda andis eelnõule 17.03.2021 seisukoha, milles pidas vajalikuks eelnõus täpsustada usaldusisiku tasu saamise garantiisid. Koda tegi ettepaneku, et seadus ei annaks ette väga täpseid piiranguid Koja organisatsioonilisele korraldusele. Koda esitas 24.03.2021 eelnõu kohta täiendava seisukoha, et usaldusisikule väljamõistetud tasu tuleks võlgnikul maksta enne võlausaldajate nõuete rahuldamist. Eelnõu menetlemine jätkus Justiitsministeeriumis läbi aasta.
- 4) Arvamuse esitamine äriregistri seaduse eelnõule 493SE
Justiitsministeerium esitas 1.06.2021 arvamuse avaldamiseks äriregistri seaduse eelnõu. Koda tegi 29.06.2021 Justiitsministeeriumile ettepaneku täiendada eelnõu, et ajutise halduri ja pankrotihalduri kontaktandmed oleksid sarnaselt kavatsusele need kanda äriregistri B-kaardile ka pankrotistunud FIE-de korral avaldatud. Koda pidas vajalikuks, et PankrS muudatustega tagataks pankrotihaldurile temale väljamõistetud tasu

kättesaamine ning alla 2500 eurose osakapitalige äriühingute pankrotimenetlus oleks osanike avalduse alusel lubatav vaid juhul, kui vastav summa on tasutud kohtu deposiiti menetluskulude katteks. Koda esitas 13.12.2021 Riigikogu õiguskomisjonile seisukoha, milles märkis, et ajutise pankrotihalduri kontaktandmete avaldamine äriregistri kaardil oleks asjakohane vaid juhul, kui pankrotiavalduse menetlemine on lõppenud raugemisega. Samuti pidas Koda vajalikuks, et kui juriidilise isiku likvideerimist takistab mõni käimasolev menetlus, siis peaks menetluse jätkamisest huvitatud isik maksma deposiiti pankrotimenetluse kulude katteks. Riigikogu ei olnud aasta lõpuks eelnõu sisulist arutelu alustanud,

- 5) Arvamuse avaldamine justiitsministri määruse „Ajutise halduri ja pankrotihalduri tasu ja kulutuste riigi vahenditest hüvitamise kord“ eelnõule
Justiitsminister esitas 25.01.2021 arvamuse avaldamiseks justiitsministri määruse „Ajutise halduri ja pankrotihalduri tasu ja kulutuste riigi vahenditest hüvitamise kord“. Koda esitas 27.01.2021 ettepaneku viia määrus vastavusse pankrotiseadusega ning kehtestada tasud suhtena alampalka, mitte fikseerituna eurodes. Samuti leidis Koda, et pakutud tasumäärad on liialt madalad ning ei ole põhjendatud tasustamise seadmine vastavusse advokaadi tasustamise alustega. Koja ettepanekutega ei arvestatud.
- 6) Märgukiri pankrotiseaduse rakendamisel esile kerkinud probleemide kohta
Koja kutsekogu juhatus saatis 18.02.2021 Justiitsministeeriumile märgukirja märkides, et PankrS 1.02.2021 jõustunud muudatustega seoses on praktikas tekkinud mitmeid menetluslikke arusaamatusi, mitmetimõistetavusi ja igapäevane pankrottide menetlemine on häiritud. PankrS § 145 tunnistati kehtetuks, kuid mitmetes pankrotimenetlustes oli kohtule kinnitamiseks esitatud jaotusettepanek, mida kohus ei olnud jõudnud 1. veebruariks kinnitada. Arusaamatusi tekitas ka määr, kui suures osas saab pandieseme müügist saadud tulu arvata menetluskulude katteks. Justiitsministeerium vastas 26.02.2021 kavatsusest täiendada täitemenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (315 SE) eelnõuga TsMSRS-i § 2 lõikega 4, milles nähakse ette, et kui seadusega muudetakse kohtu pädevust või asja lahendamise menetlusliiki, võib enne vastava seaduse jõustumist alustatud asja lahendamise viia lõpule menetluse alustamise ajal kehtinud korra järgi. Seda saab kohaldada ka jaotusettepaneku asendamisele võlausaldajate nimekirjaga. Lisaks selitas ministeerium, et kui jaotusettepanekus arvestatakse pandieseme müügist saadud rahasummast mahaarvamiste tegemiselt 15% sisse ka haldamise ja müügiga seotud kulud, tuleks kohaldada 15%, kui mitte, siis 10%.
- 7) Arvamuse avaldamine justiitsministri määruse „Kohtutäiturimäärustik“ muutmise eelnõu kohta
Justiitsministeerium esitas 6.04.2021 arvamuse avaldamiseks justiitsministri määruse „Kohtutäiturimäärustik“ muutmise eelnõu. Koda esitas 13.04.2021 vastuse, et määrustiku eelnõust jäetaks välja osa, mis ei ole seotud 24.03.2021 Riigikogus vastu võetud TMS ja KTS muutmise rakendamisega. Justiitsminister kehtestas määruse ilma eelnimetatud säteteta.
- 8) Arvamuse avaldamine perekonnaseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise eelnõule 474SE
Justiitsminister esitas 23.04.2021 arvamuse avaldamiseks perekonnaseaduse ja sellega seonduvat teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu. Koda esitas 20.05.2021 seisukoha, milles märkis, et elatise summa ümberarvutamine sõltuvalt muudatustest lapsega

koosveedetavate päevade arvus, laste arvu ja peretoetuste proportsiooni muutmisest, peab olema ainult kohtu pädevuses. Samuti taotles Koda riigieelarvest toetust infosüsteemide arendamiseks. Ettepanekuid kordas Koja ametikogu juhatus 2.11.2021 ja 13.12.2021 Riigikogu õiguskomisjonile esitatud seisukohas. Koja ettepanekutega ei arvestatud. Riigikogu kiitis seadusemuudatused heaks 8.12.2021.

9) Arvamuse avaldamine perelepitusseaduse eelnõule 438SE

Sotsiaalministeerium esitas 28.04.2021 arvamuse avaldamiseks perelepitusseaduse eelnõu. Koda juhtis 18.05.2021 antud seisukohas eelnõu koostajate tähelepanu, et lapsega suhtlemise kordade sundtäitmisele pööramine on väga keeruline menetlus, kuna sissenõudja ja kohustatud isikute vahel on sageli emotsionaalselt pingelised suhted ning olulise tähendusega võivad olla ka lapse huvid. Koda pidas vajalikuks, et eelnõu annaks täitemenetluse läbiviimisele konkreetseid tingimused, sh täitemenetluse lõpetamiseks. Koda esitas täiendavad ettepanekud 8.10.2021 Riigikogu õiguskomisjonile, milles tegi ettepaneku, et täitedokumentideks oleks vaid selline vanemluskokkulepe, kus on kokku lepitud rahalise elatise maksmises (eelnõu § 12 lg 5 muutmise). Vanemluskokkulepped, millega lepitakse kokku suhtluskorras ja elatises, tuleks vormistada eraldi dokumentidena. Olukorras, kus suhtluskorda ei täideta ilma mõjuva põhjuseta, tuleks alustada uuesti lepitusmenetlust ja kui see tulemust ei anna, lugeda vanemluskokkulepe kehtetuks. Koja ettepanekutega ei arvestatud. Riigikogu kiitis seadusemuudatused heaks 22.11.2021.

10) Arvamuse avaldamine perehüvitiste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõule

Sotsiaalministeerium esitas 1.10.2021 arvamuse avaldamiseks perehüvitiste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu. Koda andis eelnõule 15.10.2021 seisukoha, milles tegi ettepaneku, et elatisabi ei peaks olema lubatav maksta notariaalselt tõestatud kokkuleppe alusel.

11) Arvamuse avaldamine korteriomandi- ja korteriühistuseaduse ning teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsusele

Justiitsminister esitas 7.05.2021 arvamuse avaldamiseks korteriomandi- ja korteriühistuseaduse ning teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsuse. Koda esitas seisukoha 4.06.2021, milles juhtis tähelepanu, et korteriühistute äriregistrile esitatavate majandusaasta aruannete kvaliteet ning neis sisalduvate andmete hulk väga erinev. Selleks, et oleks võimalik KrtS § 44 lg 1 rakendamiseks teada saada iga konkreetse korteriomandi kohta lasuv eelmise majandusaasta kulude summa, tuleks Koja hinnangul analüüsida, kas saaks kehtestada nõuded majandusaasta aruannetele, mis esitatakse äriregistrile.

12) Arvamuse avaldamine rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise paketi kohta

Rahandusminister esitas 11.08.2021 arvamuse avaldamiseks Euroopa Komisjoni rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise paketi, millega muudetakse kehtetuks direktiiv (EL) 2015/849 ja kehtestatakse uus otsekohalduv määrus, kehtestatakse direktiiv neis aspektides, kus määrusega reguleerimine ei oleks proportsionaalne (VI rahapesu tõkestamise direktiiv), nähakse ette uue EL-ülese järelevalveasutuse loomine ja selle pädevused ning laiendatakse maksja kohta teabe esitamise määrust krüptoraha teenusepakujatele. Koda leidis 8.09.2021 antud vastuses et üldjoontes vastab määruse eelnõu, millega ennetatakse finantssüsteemi kasutamist rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärkidel kehtivas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise

seaduses sätestatuga ning kohtutäiturite ametitegevuses ega pankrotihaldurite kutsetegevuses see määrus olulisi muudatusi kaasa ei too. Arvestades määruse eelnõus kavandatud muudatust, et kohustatud isik peab hoolsusmeetmeid rakendama praeguse 15 000 euro alampiirist 10 000 eurot ületava tehingu puhul, ning et määruse eelnõu rõhutab põhjenduspunktides eelkõige sularahatehingute üle tõhusama järelevalve vajadust, tuleks Koja ettepanekul määruse artiklis 15 eristada ülekande- ja sularahatehinguid ning ülekandetehingute alampiiri mitte langetada.

13) Arvamuse avaldamine sotsiaalhoolekande seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõule

Sotsiaalministeerium esitas 1.09.2021 arvamuse avaldamiseks sotsiaalhoolekande seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu. Koja ametikogu juhatus palus 10.09.2021 antud arvamuses täpsustada sotsiaalhoolekande seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu § 1 punktiga 39 muudetava SHS § 132 lõike 3 seletuskirja, et kohtutäitur ei pea muudatusest tulenevalt hakkama võlgnikule igakuiselt esitama tõendeid pangakontoväliselt kinnipeetud raha kohta ja pangakontolt raha kinnipidamise ulatust peab tõendama toimetulekutoetuse taotleja.

14) Arvamuse avaldamine võlanõustaja täienduskoolituse kava eelnõule

Sotsiaalministeerium esitas 8.12.2021 arvamuse avaldamiseks võlanõustaja täienduskoolituse kava eelnõu. Koda esitas 28.12.2021 ettepanekud kava täiendamiseks nõuete aegumise, välisriigis tekkinud tulu maksustamise, võlgniku suhete korraldamisega kohtutäituriga mitme paralleelse täitemenetluse korral.

15) Ettepanek kohtutäituri seaduse § 10 lg 1 p 2 jõustumise aja edasilükkamiseks

Koja ametikogu juhatus tegi 19.04.2021 justiitsministrile ettepaneku jõustada kohtutäituri seaduse § 10 lg 1 p 2 muudatus 1. juuli 2021 asemel 1. märtsil 2022, millal saabub valdava osa kohtutäiturite ametikindlustusperioodide lõpp. Justiitsministeerium vastas 21.04.2021 antud vastuses, et seaduse muudatuse ettepaneku algatas Koda ning Koja esindajad ei teinud eelnõu arutamisel Riigikogu õiguskomisjonis ettepanekut muudatuse jõustumise aja kohta, mistõttu jõustati muudatus eelnõus kavandatud ajal.

16) Ettepanek kogumispensionide seaduse muutmiseks 475SE

Koda tegi 9.09.2021 rahandusministrile ettepaneku, et kogumispensionide II sambast raha väljavõtmise avaldustel ei saaks avaldaja pangakonto numbrit muuta pärast seda, kui Pensionikeskus on selle vastavuse kontrollinud ja kinnitanud. Rahandusministeerium vastas 20.09.2021, et juhul, kui avalduse esitanud isik muudab oma konto andmeid pensioniregistris pärast viimast kontonumbrite kontrolli, teostab Pensionikeskus muudetud konto suhtes vastava krediidasutusega uue kontrolli. Eelnõu on Riigikogus II lugemisel.

17) Ettepanek karistusseadustiku täiendamiseks

Koja ametikogu juhatus esitas 3.06.2021 justiitsministrile ettepaneku täiendada karistusseadustikku kohtutäituri solvamise eest määratava karistusega. Justiitsministeerium selgitas 6.07.2021 antud vastuses, et Koja ettepanekus nimetatud kohtutäiturite solvamise küsimus ei ole lahendatav süüteomenetluslike õiguskaitsevahenditega ja see ei osutu ka sobivaks abinõuks ühiskonnas kohtutäiturite väärkuse ja austamise taseme tõstmisel. Koja ametikogu juhatus rõhutas Justiitsministeeriumile 29.07.2021 antud vastuses, et kuna kohtutäitur täidab avalikke ülesandeid, ei pea juhatus õigeks, et kohtutäitur läheks ametiülesannete käigus teda

solvanud isiku suhtes füüsilise isikuna tsiviilkohtumenetluses kahjutasu nõudma. Justiitsministeerium vastas 27.08.2021, milles teatas varasemale seisukohale jäämist ja märkis täiendavalt, et karistusseadustik ei taga karistusõiguslikku reaktsiooni kõigi ametiisikute, kes täidavad riigi jaoks olulisi ülesandeid, solvamise korral.

18) Ettepanek täitemenetluse seadustiku muutmiseks

Koda esitas 10.05.2021 justiitsministrile ettepaneku täiendada täitemenetluse seadustikku erisätetega, mis annaksid selgema regulatsiooni selliste täiteasjade menetlemiseks, kus tegemist ei ole nõuete täitmisega (nt avaliku enampakkumise korraldamine kaas- või ühisomandi lõpetamiseks, kaasomanikevahelise enampakkumise korraldamine). Justiitsministeerium vastas 8.06.2021, et analüüsitakse Koja esitatud ettepanekuid.

19) Ettepanek andmekaitsealaste kitsenduste lisamiseks kohtutäituri seadusesse ja täitemenetluse seadustikku

Koda tegi 12.02.2021 justiitsministrile ettepaneku täiendada kohtutäituri seadust ja täitemenetluse seadustikku sätetega, et kohtutäitur ei tohi ühe menetlusosalise ega tema lähikondsete isikuandmeid väljastada teisele menetlusosalisele. Justiitsministeerium leidis 7.04.2021 antud vastuses, et seaduse muutmine Teie ettepanekus soovitud viisil ei ole otstarbekas ega vajalik. Justiitsministeeriumi hinnangul ei välista TMS § 35 lõikes 1 sätestatu isikuandmete kaitse üldmääruse kohaldumist. Menetlusosalistele täitetoimikust väljavõtete edastamisel peab kohtutäitur igakordselt hindama andmete edastamise vajalikkust ning seda, milliseid andmeid menetlusosalisel reaalselt vaja läheb.

3. Koja arendustegevus, sh riigisisese koostöövõrgustiku ja välissuhete arendamine

Koja esindajad olid kaasatud mitmete õigusvaldkonna küsimuste analüüsiga tegelevatesse töörühmadesse. Kohtutäitur Janek Pool valiti UIHJ kongressil Euroopa Kohtutäituri Liidu (UEHJ) täitevkomitee liikmeks.

Koja juhtkond kohtus justiitsminister Maris Lauriga 17.03.2021. Arutelu all olid pankrotihaldurite tasude tõstmise vajadus, pankrotis olevatele isikutele pangakonto avamise probleemid, Koja IT-süsteemide jätkusuutlikkus ja Koja kindlustus.

Koja ametikogu juhatus korraldas töönoupidamised Tartu ja Pärnu tööpiirkonna kohtutäituritega. Arutelu all olid Koja õigusloome ettepanekud, IT-süsteemide arendusplaanid jm küsimused.

Koda osales koostöös teiste kohustatud isikutega (turuosalistega) rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise valitsuskomisjoni turuosalise nõukoja töös.

Koda osales koostöös teiste õiguskutsete ja -institutsioonide esindajatega Õigusteadlaste Päevade korralduskomitee töös.

Koda osales Justiitsministeeriumi algatatud ühtse juristieksami ettevalmistamise töögrupis. Juristieksamiga seotud küsimused olid arutelul Koja eestseisuses 6.10.2021, ametikogu juhatuses 17.11.2021 ja kutsekogu juhatuses 23.11.2021. Koda toetas ettepanekut tõsta pankrotihalduritelt ja kohtutäituritelt nõutava haridustaseme alampiiri magistrikraadile. Peeti vajalikuks täpsustada juba ametis või kutses olevate isikute staatust.

Riigikogu Erakondade rahastamise järelevalve komisjon konsulteeris Kojaga erakonnaseaduse muutmise teemal keelatud annetuste riigieelarvesse kandmise või annetajale tagastamise nõude täitmise korraldamises. Konsultatsiooni tulemusel täpsustas Komisjon erakonnaseaduse muutmise VTK-d.

Ametikogu juhatus jätkas koostöös Kaubandus-Tööstuskoja ning täitemenetluses valdavalt kohustatud isikuks olevate tööandjatega töö kohtutäiturite vormistatavate võlgniku sissetuleku arestimisaktide standardiseerimiseks ja arusaadavuse parandamiseks.

Kutsekogu juhatus valmistas koostöös arengu- ja õiguskomisjoniga ette pankrotihalduri tasu ja kulude kalkulatsiooni näidisvormi ning asus välja töötama pankrotihalduri kulude arvestamise korda. Arendustegevus oli seotud 1.02.2021 jõustunud PankrS muudatuste rakendamisega.

4. Elektrooniliste infosüsteemide arendamine ja riigi registritele juurdepääsu võimaldamine

Koda peab jätkuvalt oluliseks kohtutäiturite ja pankrotihaldurite tegevusega seonduvate infosüsteemide jätkusuutlikku toimimist ja vastavalt võimalustele arendamist. Vastavalt kavandatule tegeles Koda paralleelselt mitme IT-süsteemi arendusprojektiga. Kuna aja jooksul on täitemenetluste infosüsteeme arendatud heitlikult ning ühte kesket ning vajadusi rahuldavat infosüsteemi ei ole tekkinud, siis pidas ametikogu juhatus vajalikuks võtta arengusuund infosüsteemide killustatuse vähendamisele. Vastava infosüsteemide arendamise strateegia aastateks 2021-2024 kinnitas ametikogu juhatus 25. augustil.

Täitemenetluse infosüsteemi e-Täitur majutust ja haldamist pakkus 2021. aastal Registrate ja Infosüsteemide Keskus (RIK). Teenust finantseeris Koda ametikogu eelarvest. 14.06.2021 võttis Koda RIKilt üle e-Täituri kasutajaprobleemide halduse. RIKilt tuli üle 600 lahendamata kasutajapöördumist. Koos jooksvalt lisandunud pöördumiste lahendamisega õnnestus lahendamata pöördumiste üldarvu vähendada 489 pöördumiseni (perioodi jooksul lisandus 1908 ja lahendati koos varasemast perioodist lahendamata jäänutega 2091 kasutajapöördumist). Kasutajapöördumiste arv ja sagedus on jätkuvalt kõrge, mis viitab vajadusele infosüsteemide ja andmevahetuse kvaliteedi olulisele parandamisele. Koda korraldas rahvusvahelise hanke e-Täituri arendus- ja hooldusteenuse osutaja leidmiseks. Avatud hankevoor nurjus, kuna ühtegi pakkumust ei esitatud. Väljakuulutamisetähtaajaga läbirääkimistega hankemenetluse tulemusel õnnestus detsembris hankeleping sõlmida OÜ Elvioriga. Koda valmistas koos RIKiga ette ka e-Täituri majutuse väljavahetamise ning uue teenusepakkuja hanke. Leping e-Täituri majutamiseks sõlmiti AS WaveComiga. Arendustöödena realiseeriti kohtutäituri tasude arvestamise muudatused (291SE) ning täitemenetluse nõude täitmise aegumise menetlustoimingutega seonduv (315SE).

Lõppes TAP AIS2 infosüsteemi arendamise I etapp (pangakontode arestimine, toimikute üleandmine, täielik ja osaline lõpetamine, liitumine autentimislahendusega TARA, andmevahetus e-Täituriiga) ning aasta lõpuks jõuti kõikide seni Täitise programmis menetletud täiteasjade andmed siirdada ümber TAP AIS2 infosüsteemi. Sellega lõppes alates 2016. aastast kestnud kohtutäiturite üleminek Täitise kasutamiselt uuele infosüsteemile ning alates 2021. aasta lõpust on olemas taas ühtne infosüsteem (e-Täitur), kuhu on koondatud kõikide täitemenetluste andmed. Koda korraldas rahvusvahelise hanke TAP AIS2 arendus- ja hooldusteenuse osutaja leidmiseks. Avatud hankevooru tulemusel sõlmiti hankeleping OÜ Lydianiga.

Seoses infosüsteemide andmesiirde, halduse ümberkorralduse ning täiendava infosüsteemi TAP AIS2 juurutamisega tekkinud suurenenud töömahuga suurendati Koja kantselei töötajate arvu kahe võrra – Koja kantseleisse võeti tööle IT-süsteemide projektijuht ja administraator.

2021. aastal jätkas Koda kohtutäiturite ja pankrotihaldurite elektroonilise oksjonikeskkonna www.oksjonikeskus.ee administreerimist ning realiseeriti mitmeid väiksemaid arendusi oksjonikeskkonna rakendamisel ilmnunud küsimuste lahendamiseks. Korraliselt vaadati läbi ja uuendati infosüsteemi infoturbealased ISKE protseduurid. Koja esimees kehtestas 17.03.2021 ja 21.10.2021 muudatused infosüsteemi protseduurides ja ISKE klassi määramise alused. 2021. aastal alustati oksjonikeskus.ee vahendusel 6743 erinevat enampakkumist ning müügiga lõppes neist 1624. Elektroonilistel enampakkumistel realiseeritud vara väärtus suurenes 2021. aastal kokku 8,11 miljoni euro võrra (keskmine hinnatõus müügiga lõppenud enampakkumistel oli 34,8 %). 2021. aastal koostati oksjonikeskkonna infosüsteemiga seonduvate küsimuste lahendamise kohta 2 ja TAP AIS2 infosüsteemiga seonduvate küsimuste lahendamise kohta 2 tehnilist raportit.

Jätkus X-tee teenuste kättesaadavuse suurendamine Koja liikmetele. Oksjonikeskkonna kaudu avati Koja liikmetele juurdepääs X-tee andmevahetuseks kogumispensionide registriga ning kinnipeeturegistri ja äriregistri uute teenustega.

Koda jätkas oma liikmetele soovi korral tasuta digitaallkirjastamise võimaluse pakkumist. Samuti jätkati Koja liikmetele tasulist e-postkastide haldamise teenuse korraldamist.

Aasta alul viidi läbi plaanipärane Täite- ja pankrotimenetluse infosüsteemi ISKE audit. Auditiaruande kinnitas Koja eestseisus koos muudatustega Koja infoturbepoliitikas 3.03.2021. Koja esimees täpsustas 17.03.2021 ISKE moodulite loetelu, mis ei kuulu rakendamisele.

Koja infoturbe töögrupi esimees on kohtutäitur Janek Pool ja aseesimees pankrotihaldur Jüri Truuts.

5. Avaliku võimu kandja nõuete jaotamisest

2021. aastal jaotas Koda 59828 avaliku võimu kandja nõuet. Nõuete jaotamine toimus läbi avaliku võimu kandja nõuete esitamise ja jaotamise infosüsteemi. Võrreldes 2020. aastaga esitati 2021. aastal avaliku võimu kandja nõudeid sundtäitmisele 5,2 % võrra enam.

6. Täiendusõppe korraldamisest

Koda peab täiendusõppe korraldamist üheks oma olulisemaks ülesandeks ning jätkab vastavat koostöövõrgustiku arendamist. Täiendusõppe korraldati tuginedes Koja 2021. aasta koolituskavale, mida täpsustati tulenevalt Vabariigi Valitsuse kehtestatud piirangutest koosviibimiste korraldamisele ja kokkulepetest lektoritega. Uuendusena hakati ametikogu juhatuse initsiatiivil korraldama ametikogu liikmetele veebi teel praktikume.

2021. aastal toimus 11 Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja koolitust ning 5 praktikumi ametikogu liikmetele. Kokku korraldas Koda aasta jooksul 82 akadeemilist tundi koolitusi ja 20 akadeemilist tundi praktikume.

2021. aastal toimusid Koja seminarid Koja liikmetele järgmistel teemadel:

19.01.2021 Pankrotiseaduse muudatused. Seminaril esinesid Terje Eipre ja Andres Hermet. Seminaril osales 38 isikut.

19.02.2021 Pankroti- ja täitemenetlus läbi võlanõustaja pilgu. Võimalikud uued arengud saneerimisnõustaja ning usaldusisiku osas. Intellektuaalomandi kaitse ja aktuaalset selle rakendamisest maksejõuetusõiguse valdkonnas. TAP AIS2 ja ISKE. Seminaril esinesid Teele Talk-Kõdar, Evelyn Eichhorst, Erik Savi, Jaan Lõõnik. Seminaril osales 52 isikut,

12.03.2021 Efektiivne pankrotimenetlus. Finantsinspeksioonist üldiselt. Vastutustundlik laenamine. Pensionifondid (II samm). Makseteenused. Finantsinspeksiooni sunnimeetmed. MARAC võrgustiku tutvustus ja koostöövõimalused kõrge riskiga lähisuhtevägivalla juhtumites. Seminaril esinesid Meelis Eerik, Siim Tammer, Astrid Matsoo, Maksim Golovatjuk, Sander Hein, Janar Stamm, Anne Klaar. Seminaril osales 66 isikut.

14.05.2021 Täitemenetluse kohtupraktika, Tõenditega seotud taotluste esitamisest kohtusse. Lähikondlased pankrotimenetluses jm pankrotiteemad Seminaril esinesid Merit Helm ja Merike Varusk. Seminaril osales 62 isikut.

26.05.2021 Töö ohtliku kliendiga. Seminaril esinesid Siim Poll ja Liisa Tarkus. Seminaril osales 30 isikut.

10.09.2021 Tsiviilnõuete aegumiste kohaldamise praktika. Pankrotiseaduse veebruarikuiste muudatuste rakendamisest. Kriminaalasjas kontode arestimine ning vabastamise praktika tsiviilnõuete katmisel. Seminaril esinesid Paul Varul ja Kaire Hännilene Seminaril osales 74 isikut.

16.-17.09.2021 20 aastat võlaõigusseadust, mis on hästi, mida saaks paremini. Pankrotiseaduse muudatuste kohaldamispraktikast. Ühisrahastuse võimalused ja riskid. Krüptorahast ja selle riskidest. Riigikohtu kriminaalkolleeegiumi praktika 2020-2021. Seminaril esinesid Mario Truu, Liisi Jürgen, Mark Kantšukov, Kersti Kerstna-Vaks, Irene Kull. Seminaril osales 42 isikut.

21.10.2021 Piiriülene maksejõuetusmenetlus ja maksejõuetusõiguse määrus nr 2015/848. Nõude kiire maksmapanek EL's (Keskmeks on EL regulatsioonid 1896/2006 (maksekäsk), 655/2014 (arvelduskonto arest), 861/2007 (väikenõuded) ja nende rakendamine). Välisriikide dokumentide vastuvõtmine ja kasutamine Eestis. Seminaril esinesid Maarja Roht, Risto Sepp, Eve Pötter. Seminaril osales 33 isikut.

12.11.2021 Kättetoimetamise valukohad riigis ja võimalikud arengud. Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja IT arendused. Täitemenetlusega seonduvad kinnistamistoimingud. Kinnistusregistri toimingud ning kinnistusregistri erinevad käsitlused. Seminaril esinesid Veiko Kommusaar, Jaan Lõõnik, Marko Viikholm, Lii Hallikvee Siiri Lend, Indrek Niklus. Seminaril osales 27 isikut.

2.12.2021 Riigi täitmisregistri loomine ning kohtutäiturite üleminek Koja ühisele tööplatvormile. Füüsilise isiku maksejõuetus ja saneerimismenetlus. Perekonnaseadus ja

elalise korra muudatused. Seminaril esinesid Viljar Peep, Aleksandr Logussov, Kristiina Padu, Andra Olm. Seminaril osales 51 isikut.

10.12.2021 Muudatused maksuseadustes ja rakendamispäras. Äriseadustiku reform ja äriregistri praktika seoses majandusaasta aruannete esitamise ja sundlõpetamisest. Seminaril esines Lasse Lehis. Seminaril osales 40 isikut.

Ametikogu liikmetele korraldati järgmised praktikumid:

5.03.2021 Kaasomandi/ühisomandi lõpetamisele suunatud kohtuotsuste täitmine. Praktikumi juhtis Aive Kolsar. Praktikumil osales 32 isikut.

26.03.2021 Täitemenetluse lõpetamine nõude täitmise aegumise tõttu ja avalduste menetlemine ETIS'is ja Taavi's. Praktikumi juhtisid Mati Kadak, Katrin Vellet ja Aive Kolsar. Praktikumil osales 54 isikut.

30.04.2021 Pärandvara arestimine ja müük täitemenetluses. Praktikumi juhtisid Kadri Artamonov ja Viljo Konsap. Praktikumil osales 51 isikut.

04.06.2021 EMTA nõuetes täitemenetluse jätkamine. Täitemenetlustega ühinemist puudutavate õigusnormide muudatused. Täitemenetluse lõpetamine seoses võlgniku surmaga. Praktikumi juhtisid Mati Kadak, Katrin Vellet ja Aive Kolsar. Praktikumil osales 38 isikut.

03.09.2021 Pankrotimenetluse praktilised küsimused. Saneerimismenetluse ja võlgade ümberkujundamise menetluse praktilised küsimused. Praktikumi juhtisid Oksana Kutšmei, Vladimir Kutšmei, Toomas Saarma ja Maarja Roht. Praktikumil osales 35 isikut.

Koja koolitustoimkonna esimees on Reet Rosenthal ja aseesimees Jüri Truuts.

7. Konkurss kohtutäituri ametikohtade täitmiseks ja eksamid

Koja eksamikomisjoni algatusel 2021. aasta juunis välja kuulutatud kohtutäiturieksamil osales 7 isikut ja pankrotihalduri eksamil 2 isikut. Eksami läbis edukalt üks kohtutäiturieksamil osalenu, kellest sai kohtutäituri abi.

Koja eksamikomisjoni esimees on Reet Rosenthal ning aseesimees Maarja Roht.

8. Järelevalvest, teabe avalikustamisest ja avalduste vastamisest

Koja liikmete tegevuse vastavust hea ameti- ja hea kutsetava nõude täitmisele kontrollib Koja aukohus, Koja majandustegevust ja asjaajamist kontrollib Koja revisjonikomisjon ning Koja liikmete täiendusõppekohustuse täitmist kontrollib Koja eksamikomisjon. Ametikogu juhatusel ja kutsekogu juhatusel on seadusega pandud haldusjärelevalvekohustus vastavalt kohtutäituri ja pankrotihalduri tegevuse üle. Täpsustavad sätted kohtutäituri seaduses ja pankrotiseaduses jõustusid 2021. aastal, juhatused kinnitasid haldusjärelevalve korra mais 2021. Ametikogu juhatus valmistas ette haldusjärelevalve plaani, kuid selle kinnitamiseni aasta lõpuks ei jõudnud.

Ameti- ja kutsekogu juhatused on pidevalt kontrollinud kohtutäiturite ja pankrotihaldurite kindlustuse kehtivust ja vastavust.

Jätkus Koja liikmete täiendusõppekohustuse täitmise hindamise. Eksamikomisjon vaatas läbi 15 isiku materjalid ja neist 14 isiku puhul hinnati täiendusõppekohustus täidetuks. Üks kohtutäituri abina tegutsemise õigust omav isik suunati eksamile.

Koda koostas korralise ISKE-nõuete täitmise aruande ning kontrollis kõikide X-tee andmevahetuskeskkonna kasutamise õigust omavate isikute pädevuse kehtivust.

Koja eestseisus, ametikogu ja kutsekogu juhatus on pidanud oluliseks ka tulenevalt kehtivast õiguskorrast liikmemaksude laekumise kontrollimist. Üldiselt on Koja liikmed tasunud liikmemaksu vastavalt kehtivale õiguskorrale.

Koja majandustegevust ja asjaajamist kontrollib Koja revisjonikomisjon, kelle esimees on Ly Mürsoo ja aseesimees Priit Petter.

2021. a vastati Koja kantseleis 1122 kirjalikule avaldusele, kirjale või taotlusele ning lisaks iganädalaselt 60 telefonikõnele, mis hõlmasid endas samalaadseid küsimusi kirjalikult esitatud avalduste, kirjade või taotlustega. Peamised küsimused olid esitatud kohtutäiturite tegevuse kohta: nõuete jäägi andmete kättesaamine, täitemenetluse alustamine, pangaarvete arestimine või vabastamine, töötasu arestimine ja erisused töötasu alammäärast väiksema sissetuleku arestimisel, nõuete aegumine, kohtutäituri tasu arvestamine, varale seatud keelumärgete eemaldamine, enampakkumiste korraldamine, maksegraafiku sõlmimine, II pensioni sambast kinnipidamine, piiriülene täitemenetluse alustamine, elatisvõla võlgnevus sundtäitmisele pööramiseks, töövaidluskomisjoni otsuse andmine sundtäitmisele, kuidas teada saada oma võlgnevusi ja kes on täitemenetlust läbiviivad kohtutäiturid, eesti.ee portaalis nähtavate täitemenetlusregistri andmetega, töötu- ja töövõimetoetuste ning vanemahüvitiste arestimine, kohtutäitur ei vasta kõnelede ega e-kirjadele, arestimisaktide täitmine (tööandjate ja raamatupidajate pöördumised), täitemenetluslike dokumentide levitamine tööandja juures (ei ole kindel, kas sellist asja oli), lapsega suhtlemine jne. Pankrotimenetlustega seonduvalt tunti enim huvi füüsilise isiku pankroti alustamine, saamata jäänud töötasunõuete sissenõudmise või hüvitamise kohta. Küsimusi tuli ka võlanõustamise ja õigusabi osutajatelt.

Samuti vastati erinevate riigiasutuste, kohaliku omavalitsuse institutsioonide, Koja liikmete ja teiste isikute kirjadele ja taotlustele, milles anti selgitusi valdavalt Koja tegevusega seonduvates küsimustes. Koda on edastanud tähtaegselt isikutele õiguskorda selgitavad seisukohad ning vajadusel on Koja ameti- ja kutsekogu juhatus võtnud seisukoha, kas avaldus edastada Koja aukohtule või mitte. Samuti on Justiitsministeerium edastanud Koja aukohtule lahendamiseks mitmeid kaasusi.

Päringute arv täitemenetluse registrist andmete väljastamiseks oli 2020. aasta tasemest kümnendiku võrra suurem. 2021. aastal tehti Kojale 6059 täitemenetlusregistri päringut (4376 päringut e-posti, 273 posti teel ja 1410 kantseleikülastust). Võrreldes 2020. aastaga suurenes täitemenetlusregistri andmete väljastamine e-posti teel 20,6 % ja tavaposti teel 13,7 %, kuna kantseleikülastuste arv vähenes 13,6 % (põhjuseks pea kogu aasta väldanud üleriigiline füüsiliste kohtumiste vähendamise piirang).

Koda jätkab informatsiooni avaldamist avalikus veebis ja intranetis. Koja kodulehel on kättesaadavad Koja organite protokollid ja otsused, asendusteated, koolitusteated jm. Koja

liikmete teavitamiseks avaldati igakuiselt infoleht, kus esitati kontsentreeritult vastava kalendrikuu olulisemad teemad.

Koja ametikogu juhatus korraldas 23. juulil Tartu tööpiirkonna ja 19. augustil Pärnu tööpiirkonna kohtutäituritega arutelukoosolekud aktuaalsetel teemadel. Arutelu all olid Koja infosüsteemide arendamine, õigusloome ettepanekud jm küsimused.

Meediaga koostöö parandamiseks jätkas vastavalt rakenduskavale tööd Koja meediatöögrupp, kes aitas ette valmistada asjakohaseid meediamaterjale (teated, artiklid, intervjuud jne). 2021. aastal ilmus ajakirjanduses kokku 161 artiklit, mis puudutasid teemat Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda. Valdkonna meediakajastus märksõnade järgi: „täitur“ 1261, „pankrotihaldur“ 795, „maksejõuetus“ 559, „pankrotimenetlus“ 543, „täitemenetlus“ 517 ja „oksjonikeskus“ 37.

Koja meediatöögrupi esimees on Katrin Vellet ja aseesimees Terje Eipre.

III KOJA VÕIMALIKEST JÄTKUTEGEVUSTEST 2022. AASTAL

Koda jätkab kehtivast õiguskorrast tulenevate ülesannete täitmist. 2022. aastal jätkatakse varasematel aastatel alustatud tegevusi. Õigusloome alane töö on aktiivne ka 2022. aastal, eelkõige maksejõuetusõiguse revisjoni II etapi tulemusel valmivate eelnõude asjus.

Infotehnoloogia valdkonnas on olulise mahuga tööülesandeks TAP AIS2 infosüsteemi edasine arendamine, aga samuti e-Täituri funktsioonide kehtiva ja kehtima hakkava õigusega vastavusse viimine. Samuti jätkub täitemenetlusandmete korrastamine, mis on tulenenud andmevahetushäiretest eri infosüsteemide vahel.

Koda jätkab elektrooniliste enampakkumiste oksjonikeskkonna ülalpidamist. Koja oksjonikeskkonnas suuremahulisi arendusi ei kavandata, vajadusel tehakse väikearendusi.

Koda peab jätkuvalt oluliseks täiendusõppesüsteemi arendamist ning vastava koostöövõrgustiku toimimist. Täiendusõppe korraldamine toimub vastavalt iga-aastasele koolituskavale. Valdavalt toimub koolituste finantseerimine Koja eelarve vahendusel, kuid näiteks Tartu Ülikooli õigusteaduskonnaga koostöös korraldatav aprillikuine seminar finantseeritakse otsearvetega õigusteaduskonnale. Jätkuvad kohtutäiturite ametipraktika ühtlustamisele suunatud praktikumid. Plaanis on leida võimalused koolituste videoesitluste järelvaatamise võimaldamiseks.

Eeldatavalt toimub 2022. aasta jooksul vähemalt 1 kohtutäituri- ja 1 pankrotihalduri eksam. 2022. aastal hinnatakse 7 isiku täiendusõppekohustuse täitmise nõuetele vastavust.

Varasemate aastate eduka töö tulemusel on Koda saavutanud head partnerlussuhted kõikide naaberriikide kohtutäiturite ja pankrotihaldurite institutsioonidega. Vajalik on jätkata piiriülese täitemenetluse infosüsteemi rakendamiseks võimaluste leidmisega eelkõige Eesti ja Soome vaheliseks andmevahetuseks.

Koda peab tähtsaks riigisisese koostöövõrgustiku jätkuvat arendamist eelkõige Justiitsministeeriumi ja Riigikoguga. Peamisteks lahendamist vajavateks küsimusteks on täitemenetluse ja pankrotimenetluse aluste ja tasustamisega seonduvad õigusloomelised küsimused, aga ka mitmed praktilised menetlusökonoomiale suunatud tegevused.

Koja meediatöögrupi initsiatiivil on plaanis hakata avaldama Kojaga seotud materjale sotsiaalmeedia kanalites.

Koja eestseisus on seisukohal, et 2021. aasta oli Kojaks muutusterikas, kuid tuleviku arendustegevuseks baasi loonud aasta.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Eestseisuse deklaratsioon

Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja kinnitatud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, bilansist, tulemiaruvandest, rahavoogude aruandest ja lisadest. Bilansimaht oli 31.12.2021 seisuga 519 902,59 eurot ja tulems 307 857,65 eurot.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud Eesti Vabariigis kehtivat head raamatupidamistava.

Koostatud raamatupidamise aastaaruanne kajastab eestseisuse hinnangul õigesti ja õiglaselt Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Eestseisuse hinnangul on Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda jätkuvalt tegutsev avalik-õiguslik juriidiline isik.

		Kuupäev	Allkiri
Eestseisuse esimees	Terje Eipre	/allkirjastatud digitaalselt/	
Eestseisuse aseesimees	Katrin Vellet	/allkirjastatud digitaalselt/	
Eestseisuse liige	Aleksandr Logussov	/allkirjastatud digitaalselt/	
Eestseisuse liige	Mati Kadak	/allkirjastatud digitaalselt/	
Eestseisuse liige	Aive Kolsar	/allkirjastatud digitaalselt/	
Eestseisuse liige	Jüri Truuts	/allkirjastatud digitaalselt/	
Eestseisuse liige	Maire Arm	/allkirjastatud digitaalselt/	

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE
PÕHIARUANDED

Bilanss

AKTIVA		31.12.2021	31.12.2020
Käibevara		EUR	EUR
Raha ja pangakontod			
Ühisosa a/a SEB pangas		79 059,26	42 084,26
Ametikogu a/a SEB pangas		254 969,92	29 801,58
Kutsekogu a/a SEB pangas		46 440,18	36 676,79
Konverentsi a/a SEB pangas		34,13	73,10
Kokku raha ja pangakontod	Lisa 2	380 503,49	108 635,73
Nõuded ostjate vastu			
Ostjatelt laekumata arved/laekumata liikmemaks	Lisa 3	51 422,69	33 134,04
Mitmesugused nõuded			
Muud lühiajalised nõuded		3 416,44	3 475,79
Viitlaekumised			
Viitlaekumised liikmetelt	Lisa 4	84 457,99	57 753,23
Viitlaekumised riigieelarvest			
Kokku viitlaekumised		84 457,99	57 753,23
Varud			
Ettemaksed hankijatele			
Maksude ettemaks		101,98	96,98
Varud kokku		101,98	96,98
Käibevarad kokku		519 902,59	203 095,77
AKTIVA KOKKU		519 902,59	203 095,77

PASSIVA**Kohustused****Lühiajalised kohustused**

Lühiajalised võlakohustused panga ees		112,72	49,08
Liikmete ettemaksud	Lisa 5	90,00	91,53
Võlad tarnijatele		37 027,52	22 137,35
Maksukohustused	Lisa 6	12 761,76	7 399,09
Viitvõlad	Lisa 7	21 265,08	12 206,56
Lühiajalised eraldised ja tulevaste perioodide kulud	Lisa 8	16 240,78	37 115,48
Elatisabi kompensatsiooni tagastatav osa		788,40	338,00
Lühiajalised kohustused kokku		88 286,26	79 337,09
Kapital			
Aruandeaasta kasutamata liikmemaks		307 857,65	32 343,11
Eelmiste per. kasutamata liikmemaks		123 758,68	91 415,57
Kapital kokku		431 616,33	123 758,68
PASSIVA KOKKU		519 902,59	203 095,77

Tulemiaruanne (skeem 1)

Tulud	2021 (EUR)	2020 (EUR)
Liikmemaksud		
Liikmemaksud kohtutäituritelt	786 461,80	317 421,89
Liikmemaksud pankrotihalduritelt	98 301,98	89 881,87
Liikmemaks kokku	884 763,78	407 303,76
 Muud tulud		
Pankrotihalduri eksam	254,00	381,00
Kohtutäituri eksam	1 016,00	635,00
Tagatisraha	22 544,81	32 774,14
Ametikogu asendamistasu	862,00	2 133,35
Ametikogu muu tulu	31 188,76	11 740,94
Koja liikmete postkastid	3 316,44	6 839,53
E-Templi sertifikaatide vahendamine	4 921,01	4 351,99
Extend-Law litsentsitasud	9 105,00	7 600,00
Koolitus	31 526,60	28 731,90
Kutsekogu liikmemaksu ettemaks		769,55
Kokku muud tulud	104 734,62	95 757,60
 Tulud kokku	989 498,40	503 261,36
 Kulud		
Mitmesugused tegevuskulud Lisa 9	449 074,41	304 866,38
Kohtuotsuse alusel Kojalt väljamõistetud summad/Tallinna Ringkonnakohtu otsus haldusasi nr 3-18-1023 Kristiina Feinman		3 300,00
Tööjõukulud	232 577,49	162 767,17
s.h palgakulu	173 898,18	122 114,36
sotsiaalmaks	57 704,89	40 323,25
töötuskindlustusmaks	974,42	329,50
Kulud kokku	681 651,90	470 933,49
Tulem põhikirjalisest tegevusest	307 846,50	32 327,87
 Finantstulud		
Üldosa intress jooksevkontolt	3,20	6,83
Kutsekogu intress jooksevkontolt	4,75	5,21
Ametikogu intress jooksevkontolt	3,17	3,20
Konverentsi jaoks avatud konto intress	0,03	
Finantstulud kokku	11,15	15,24
 Aruandeaasta tulem	307 857,65	32 343,11

RAHAVOOGUDE ARUANNE

	31.12.2021	31.12.2020
RAHAVOOG PÕHIKIRJALISEST TEGEVUSEST	EUR	EUR
Puhaskasum/-kahjum	307 857,65	32 343,11
Nõuded liikmete vastu	-18 288,65	-7 762,52
Viitlaekumised	-26 704,76	-13 298,80
Muud nõuded	59,35	
Varud	-5,00	355,19
Arvelduskrediidi saldo muutus	63,64	-39,47
Liikmete ettemaksud	-1,53	-449,14
Võlad tarnijatele	14 890,17	1 550,38
Maksukohustused	5 362,67	-2 080,65
Viitvõlad	9 058,52	-1 204,22
Lühiajalised eraldised ja tulevaste perioodide kulud	-20 424,30	-10 523,49
Kokku rahavood aruandeaasta põhitegevusest	271 867,76	-1 109,01
 RAHAJÄÄGI MUUTUS	 271 867,76	 -1 109,41
 Kassa ja pangakontode jääk aasta alguses	 108 635,73	 112 771,93
Kassa ja pangakontode jääk aasta lõpus	380 503,49	108 635,73
 KOKKU RAHAJÄÄGI MUUTUS	 271 867,76	 -4 136,20

Kapitali aruanne

Kapital	31.12.2021	Muutus	31.12.2020
Aruandeaasta kasutamata liikmemaks	307 857,65	275 514,54	32 343,11
Eelmiste aastate kasutamata liikmemaks	123 758,68	32 343,11	91 415,57
Kapital kokku	431 616,33	307 857,65	123 758,68

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1 Aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamise alused

Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja kui avalik-õigusliku juriidilise isiku majandusaasta aruanne kajastab õigesti ja õiglaselt vara, kohustusi ja omakapitali ning majandustegevuse tulemust. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud Raamatupidamise seaduse ja hea raamatupidamistava nõudeid.

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesisid bilansi kuupäeva 31.12.2021 ja aastaaruande koostamispäeva 07.03.2022 vahemikus.

Arvestuse alused

Majandustehingud kirjendatakse soetusmaksumuse printsiibi kohaselt nende tekkimise momendil tegelikus väärtuses. Tulude ja kulude kajastamisel lähtutakse tekkepõhisuse printsiibist.

Nõuete hindamine

Ostjatelt laekumata arveid on hinnatud bilansis lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuete hindamisel on vaadeldud iga nõuet eraldi.

Materiaalne põhivara

Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda ei ole seisuga 31.12.2021 soetanud põhivara. Põhivaraks loetakse varad maksumusega üle 2000 euro ning kasutusega üle ühe aasta. Materiaalsed põhivarad võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb vara maksumusest ja kasutuselevõtmist võimaldavatest väljaminekutest. Amortisatsiooni arvutamiseks kasutatakse lineaarset meetodit. Ehitistelt arvestatakse amortisatsiooni kord aastas 4-5 %, seadmetelt ja inventarilt 10-33 % aastas.

Puhkusereserv

Puhkusetasu kulu on kajastatud kohustuse tekkimise perioodil. Puhkusetasu reservi korrigeeritakse üks kord aastas aruandeaasta lõpul. Väljateenitud puhkusetasu kajastatakse kasumiaruandes kuluna ning bilansis on võetud arvele lühiajalise kohustusena töövõtjate ees.

Lisa 2 Raha

Ühisosa a/a SEB pangas	79 059,26
Ametikogu a/a SEB pangas	254 969,92
Kutsekogu a/a SEB pangas	46 440,18
Konverentsi a/a SEB pangas	34,13
Kokku	380 503,49

Lisa 3 Ostjatelt laekumata arved/laekumata liikmemaks

Laekumata koolitusarved	995,92
Laekumata digitempli teenusarved	0,00
Laekumata kutsekogu liikmemaks	5 566,51
Laekumata ametikogu liikmemaks	43 039,02
- novembri liikmemaks, mille laekumise tähtaeg oli 11.01.2022	22 501,08
- K. Laiõuna võlgnevus	392,07
Laekumata Extend-Law litsentsiarved	150,00
Laekumata 2021 e-posti aadressi vahendus, arve koostatud 11.01.2022	1 671,24
Kokku	51 422,69

Lisa 4 Viitlaekumised

Ametikogu liikmemaks 2021.a detsembri kuu eest, mille kohta arved esitatakse 20.01.2022	55 576,01
Kutsekogu liikmete 2021. a halduri ja ajutise halduri tasult juurde arvestatav liikmemaks, mille kohta arved esitatakse 10.03.2022 v.a ettemaksuna tasutud 2021. a.-l	28 881,98
Kokku viitlaekumised	84 457,99

Lisa 5 Liikmete ettemaksed

Kutsekogu liikmete ettemaksed	90,00
Ametikogu liikmete ettemaksed	
Kokku	90,00

Lisa 6 Maksukohustused

Käibemaks KMD 12 tasumise tähtaeg 20.01.2022	881,23
Sotsiaalmaks*	7 020,09
Kinnipeetud tulumaks*	4 037,24
Töötuskindlustusmaks*	473,76
Kogumispension*	269,44
Erijuhtude tulumaks	80,00
Kokku	12 761,76

* Maksud novembri töötasult, mis maksti välja 1.12.2021 ja deklareeritakse ning makstakse 10.01.2022

Lisa 7 Viitvõlad

Palga võlg**	15 900,00
Sotsiaalmaks**	5 238,09
Kinnipeetud tulumaks**	
Töötuskindlustusmaks**	126,99
Kogumispension**	
Kokku	21 265,08

** Töötasu detsember 2021 eest, mis makstakse välja 02.01.2022 ja maksud tasutakse 10.02.2022

Lisa 8 Lühiajalised eraldised ja tulevaste perioodide kulud

Arvestatud puhkusereserv	12 138,11
Puhkusereservi sotsiaalmaks	4 005,57
Puhkusereservi töötuskindlustus	97,10
Kokku	16 240,78

Lisa 9 Mitmesugused tegevuskulud tulemiaruanDES

	2021	2020
Ühisosa kulud		
Toetused õigusteadusele	0,00	2 000,00
Sidekulu	704,90	1 443,30
Majanduskulud	24 274,05	23 183,90
Lähetuskulud	123,36	0,00
Koolituskulud (sh koolituslähetus)	90,00	0,00
Administreerimiskulud	18 887,08	19 413,83
Koja kindlustus	252,36	252,36
Pangakulud	200,52	130,83
Perioodika ja kirjandus	144,00	243,90
Esindus- ja eestseisuse kulud	2 204,26	344,29
Info-ja kommunikatsioonitehnoloogia	20 873,33	14 797,15
Koja koosolekud	0,00	127,70
Koja koolitused	7 077,72	14 342,77
Muud tegevuskulud	3 681,40	0,00
Lootusetu võlgnevuse kuluks kandmine	33,00	0,00
Ühisosa erisoodustus	2 120,00	3 571,93
Kokku ühisosa kulud	80 665,98	80 031,96
Ametikogu kulud		
Välissuhtluse kulud	0,00	28,51
Ametikogu Rahvusvahelise Koja liikmemaks	1 754,00	1 754,00
Koja kindlustus	6 000,00	6 000,00
Ametikogu pangateenused	115,04	92,70
Kohtutäiturite eksamid	545,14	160,00
Administreerimiskulud	259,27	0,00

Lähetuskulud	3 806,27	0,00
Mitmesugused majanduskulud	862,00	0,00
Infotehnoloogia arendamine, ETIS, TAP AIS halduskulu	234 635,47	138 072,05
Apellatsioonimenetluse riigilõiv	1 800,00	0,00
Muud tegevuskulud	1 154,34	0,00
Ametikogu reserv, asendajabüroo kulud, pangaülekannded jm	41 515,89	6 471,49
- sh. õigusabikulud	10 876,32	5 241,40
X-tee ja e-oksjon	71 739,39	69 203,77
Kokku ametikogu kulud	364 187,11	221 782,52

Kutsekogu kulud

Pankrotihaldurite eksamid	90,86	80,00
EAIP liikmemaks	1 120,00	1 184,00
Kutsekogu pangateenused	29,92	25,56
Administreerimiskulud	5,84	0,00
Lootusetu võlgnevuse kuluks kandmine	191,73	0,00
Infotehnoloogia arendamine	1 922,27	1 108,80
X-tee ja e-oksjon	549,20	653,54
Muud tegevuskulud	311,50	0,00
Kokku kutsekogu kulud	4 221,32	3 051,90

Kokku mitmesugused tegevuskulud	449 074,41	398 968,10
--	-------------------	-------------------

Lisa 10 Tööjõukulud	232 577,49
sh. ühisosast tasutud tööjõukulud	79 813,97
sh. ühisosast korrigeeritud puhkusereservi kulud	2 777,39
sh. ametikogust tasutud tööjõukulud	140 510,70
sh. ametikogust korrigeeritud puhkusereservi kulud	7 233,26
sh. kutsekogust tasutud tööjõukulud	2 063,59
sh. kutsekogust korrigeeritud puhkusereservi kulud	178,58

Lisa 11 Omakapital

Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja omakapital kujuneb kasutamata liikmemaksudest. Majandusaasta tulemit dividendidena liikmete vahel välja ei jaotata ning reservide moodustamise kohustust ei ole.

Lisa 12 Pooleliolevatest kohtuvaidlustest tekkivad kohustused

Tallinna Ringkonnakohus tegi 12.01.2022 tsiviilasjas 2-19-17383 PAO Bank Sankt-Peterburg hagi Koja ja Eesti Vabariigi vastu ametist tagandatud kohtutäitur Urmas Tärno ametitegevusega tekitatud kahju nõudes Harju Maakohtu lahendit osaliselt muutva otsuse ning otsustas mõista Kojalt PAO Bank Sankt-Peterburg kasuks välja põhinõude 180 828,62 eurot ja kohtueelsed õigusabikulud 1288,70 eurot, kokku 182 117,32 eurot ning hagi esitamise ajaks sissenõutavaks muutunud viivise 5428,71 eurot. Lisaks otsustas kohus mõista PAO

Bank Sankt-Peterburg kasuks välja viivise põhinõudelt 32 701,67 eurot alates 07.11.2019 kuni kohase täitmiseni VÕS § 113 lg-s 1 sätestatud määras.

Kohus otsustas jätta rahuldamata PAO Bank Sankt-Peterburg hagi Koja vastu sissenõutavaks muutunud viivise 30 834,99 euro ja kohtueelsete õigusabikulude hüvitise 552,30 euro saamiseks ning nendelt summadelt viivise saamiseks alates hagiavalduse esitamisest kuni kohase täitmiseni VÕS § 113 lg-s 1 sätestatud määras, samuti saamata jäänud tulu 10 443,40 euro saamiseks ning alates hagi esitamisest kuni nõude täitmiseni põhinõude osalt 149 415,65 eurot hüvitise intressiga 3,45% aastas saamiseks.

Analoogilise otsuse tegi kohus Eesti Vabariigi (Justiitsministeeriumi kaudu) suhtes.

Koda esitas Riigikohtule kassatsioonikaebuse. Aastaruande koostamise ajaks 7.03.2022 ei ole kohus menetlusse võtmise kohta otsust teinud ja võimalik kahjunõue ei ole 2021. aasta aastaruandesse arvestatud. Koda hinnangul ei ole nõude Koja vastu pööramiseks vajalikud eeltingimused täidetud.

Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja eestseisus on majandusaasta aruande läbi vaadanud ja heaks kiitnud.

2021. a majandusaasta aruanne on kinnitatud Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja korralise ameti- ja kutsekogu koosoleku otsusega 30. märtsil 2022. a.

Terje Eipre, esimees */allkirjastatud digitaalselt/*

Katrin Vellet, aseesimees */allkirjastatud digitaalselt/*

Aleksandr Logussov, eestseisuse liige */allkirjastatud digitaalselt/*

Mati Kadak, eestseisuse liige */allkirjastatud digitaalselt/*

Aive Kolsar, eestseisuse liige */allkirjastatud digitaalselt/*

Jüri Truuts, eestseisuse liige */allkirjastatud digitaalselt/*

Maire Arm, eestseisuse liige */allkirjastatud digitaalselt/*

Tallinnas, 7. aprillil 2022